

SPIS TRE CI

Skróty.	.15
Wst p.	.19

ROZDZIAŁ I

Małoletni pokrzywdzony w polskim procesie karnym - rys historyczny.	23
1. Od czasów monarchii patrymonialnej do rozbiorów.	25
1.1. Monarchia patrymonialna, monarchia stanowa i Rzeczpospolita szlachecka	25
1.2. Okres zaborów.	26
1.2.1. Zabór pruski.	26
1.2.2. Zabór austriacki.	28
1.2.3. Zabór rosyjski.	29
2. Okres II Rzeczypospolitej i II wojny światowej.	30
2.1. Proces karny po odzyskaniu niepodległo ci.	30
2.1.1. Uchylenie prawa karnego procesowego pa stw zaborczych	30
2.1.2. Kodeks post powania karnego z 1928 r. - uwagi w wietle tekstu pierwotnego oraz dokonanych nowelizacji	31
2.2. Okres 1939-1945.	34
2.2.1. Okupacja niemiecka - ziemie wcielone i Generalne Gubernatorstwo.	34
2.2.2. Okupacja radziecka	35
2.2.3. Polskie Pa stwo Podziemne, Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie i Ludowe Wojsko Polskie.	35

3. Okres 1945-1989.	37
3.1. Ustawodawstwo karnoprocesowe po II wojnie światowej . . .	37
3.2. Kodeks post powania karnego z 1969 r. - uwagi w wietle tekstu pierwotnego oraz dokonanych nowelizacji	40
4. Okres 1990-2010.	42
4.1. Przebieg reformy regulacji dotycz cych post powania karnego na przełomie zmian historyczno-ustrojowych.	42
4.2. Kodeks post powania karnego z 1997 r. - tekst pierwotny . . .	43
4.3. Nowelizacje Kodeksu post powania karnego z 1997 r., dotycz ce małoletniego pokrzywdzonego - stan prawny obowi zuj cy w latach 1997-2010.	45

ROZDZIAŁ II

Mi dzynarodowe standardy ochrony praw małoletniego pokrzywdzonego.	51
1. Prawo mi dzynarodowe w krajowym porz dku prawnym	51
2. Akty prawa mi dzynarodowego z zakresu ochrony praw człowieka.	57
3. Akty prawa mi dzynarodowego kształtuj ce sytuacj pokrzywdzonego.	67
4. Akty prawa mi dzynarodowego kształtuj ce pozycj prawn małoletniego pokrzywdzonego.	70

ROZDZIAŁ III

Definicja małoletniego pokrzywdzonego.	87
1. Pokrzywdzony.	87
1.1. Zakres podmiotowy.	89
1.1.1. Osoba fizyczna	89
1.2. Zakres przedmiotowy.	97
1.2.1. Dobro prawne.	97
1.2.2. Bezpo rednio naruszenia lub zagro enia dobra prawnego.	99
1.2.3. Hipotetyczny pokrzywdzony.	102
1.2.4. Poszkodowany.	105
1.2.5. Ofiara	108

2. Małoletni	.113
3. Inne osoby o niepełnej zdolności do czynności w procesie karnym	.115

ROZDZIAŁ IV

Wykonywanie praw małoletniego pokrzywdzonego w polskim procesie karnym - uwagi w świetle regulacji prawa karnego procesowego, prawa cywilnego oraz prawa rodzinnego 125

1. Podmioty określone w art. 51 § 2 k.p.k.	.125
1.1. Przedstawiciel ustawowy.	.126
1.2. Opiekun faktyczny.	.130
1.3. Zakres uprawnień przedstawiciela ustawowego i opiekuna faktycznego.	.132
2. Wykonywanie praw małoletniego pokrzywdzonego po jego śmierci - art. 52 § 1 k.p.k.	.141
2.1. Osoby najbliższe.	.141
2.2. Prokurator.	.143
3. Pełnomocnik	.145
4. Przedstawiciel społeczny.	.154
5. Rzecznik Praw Obywatelskich.	.155
6. Rzecznik Praw Dziecka.	.158

ROZDZIAŁ V

Udział małoletniego pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym. 161

1. Wszczęcie postępowania przygotowawczego.	.161
1.1. Zawiadomienie o przestępstwie.	.161
1.2. Czynności po zawiadomieniu o przestępstwie.	.163
2. Przebieg postępowania przygotowawczego z udziałem małoletniego pokrzywdzonego.	.166
2.1. Czynności dowodowe.	.166
2.1.1. Przesłuchanie.	.166
2.1.1.1. Zwykła forma przesłuchania małoletniego pokrzywdzonego.	.167
2.1.1.2. Szczególne formy przesłuchania małoletniego pokrzywdzonego.	.173

a. Przesłuchanie małoletniego pokrzywdzonego na odległość - art. 177 § 1a k.p.k.	173
b. Przesłuchanie w miejscu pobytu małoletniego pokrzywdzonego z uwagi na jego chorobę - art. 177 § 2 k.p.k.	175
c. Przesłuchanie małoletniego pokrzywdzonego w trybie art. 185a k.p.k.	177
d. Przesłuchanie małoletniego pokrzywdzonego w trybie art. 185b k.p.k.	182
e. Przesłuchanie małoletniego pokrzywdzonego z udziałem tłumacza - art. 204 k.p.k.	184
f. Konfrontacja - art. 172 k.p.k.	188
2.1.2. Okazanie - art. 173 k.p.k.	191
2.1.3. Małoletni pokrzywdzony wiadkiem <i>incognito</i> - art. 184 k.p.k.	193
2.1.4. Badanie małoletniego pokrzywdzonego przez biegłego	196
2.1.5. Eksperyment procesowy - art. 211 k.p.k..	201
2.2. Inne czynności	204
2.2.1. Korzystanie z pomocy pełnomocnika, RPO lub RPD	204
2.2.2. Wniosek dowodowy.	205
2.2.3. Wniosek o wyłączenie organów sądu, biegłego, specjalisty, tłumacza lub mediatora	207
2.2.4. Zapozdawanie się z aktami sprawy.	208
2.2.5. Wniosek o dokonanie czynności i dopuszczenie do udziału w niej	209
2.2.6. Prawo do mediacji w czasie dochodzenia lub śledztwa	210
2.2.7. Korzystanie ze środków odwoławczych.	211
3. Zakaz czynności przygotowawczej.	212

ROZDZIAŁ VI

Udział małoletniego pokrzywdzonego w postępowaniu sądowym	215
1. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji.	215
1.1. Wstępna kontrola oskarżenia	215
1.2. Przygotowanie do rozprawy głównej.	217
1.3. Rozpoczęcie rozprawy głównej.	218

14. Przewód s dowy.	221
15. Czynno ci zwi zane z wyrokowaniem.	226
2. Post powania szczególne.	229
2.1. Post powanie uproszczone.	229
2.2. Post powanie z oskar enia prywatnego.	230
2.3. Post powanie nakazowe.	231
2.4. Post powanie przyspieszone.	232
2.5. Post powanie w sprawach nale cych do wła ciwo ci s dów wojskowych.	234
3. Post powanie po orzeczeniu s du pierwszej instancji.	235
3.1. Post powanie odwoławcze.	235
3.1.1. Post powanie apelacyjne.	235
3.1.2. Post powanie za aleniowe.	241
3.2. Post powanie z nadzwyczajnych rodków zaskar enia.	244
3.2.1. Post powanie kasacyjne.	244
3.2.2. Post powanie wznowieniowe.	250
3.3. Post powanie wykonawcze.	254
3.4. Post powanie ze skargi na przewlekło post powania.	257
3.5. Skarga do Trybunału Sprawiedliwo ci Unii Europejskiej.	261
3.6. Skarga do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.	267

ROZDZIAŁ VII

Małoletni pokrzywdzeni w post powaniu karnym w wietle bada aktowych.	273
I. Badanie wst pne.	274
II. Badania akt s dowych.	277
1. Metoda bada .	277
2. Wyniki bada aktowych.	279
2.1. Charakterystyka spraw obj tych badaniami.	279
2.1.1. Liczba spraw.	279
2.1.2. Rodzaj przest pstw.	280
2.2. Charakterystyka oskar onych o przest pstwa popełnione na szkod małoletnich.	281
2.2.1. Liczba oskar onych.	281
2.2.2. Płe oskar onych.	281

2.2.3. Relacja oskarżonych z małoletnimi pokrzywdzonymi . . .	281
2.2.4. Uprzednia karalność oskarżonych	282
2.2.5. Stan zdrowia psychicznego oskarżonych	282
2.2.6. Poddanie oskarżonych badaniom przeprowadzanym przez biegłych	283
2.2.7. Współpraca oskarżonych z organami prowadzącymi postępowanie	283
2.2.8. Korzystanie przez oskarżonych z pomocy obrońcy	284
2.3. Charakterystyka małoletnich pokrzywdzonych	284
2.3.1. Liczba małoletnich pokrzywdzonych	284
2.3.2. Płeć małoletnich pokrzywdzonych	285
2.3.3. Wiek małoletnich pokrzywdzonych w chwili popełnienia czynu	285
2.3.4. Stan zdrowia małoletnich pokrzywdzonych	286
2.4. Charakterystyka podmiotów wykonujących prawa i obowiązki małoletnich pokrzywdzonych	286
2.4.1. Podmioty działające na podstawie art. 51 § 2 k.p.k.	286
2.4.2. Podmioty działające na podstawie art. 52 k.p.k.	288
2.4.3. Pełnomocnicy małoletnich pokrzywdzonych	288
2.4.4. Przedstawiciel społeczny	289
2.4.5. Rzecznik Praw Obywatelskich	290
2.4.6. Rzecznik Praw Dziecka	290
2.5. Udział małoletniego pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym	291
2.5.1. Zawiadomienie o przestępstwie	291
2.5.2. Wszczęcie postępowania	294
2.5.3. Czynności dowodowe	295
2.5.3.1. Przesłuchanie	295
2.5.3.2. Konfrontacja	298
2.5.3.3. Okazanie	299
2.5.3.4. Eksperyment procesowy	299
2.5.3.5. Poddanie małoletnich pokrzywdzonych badaniom przeprowadzanym przez biegłych sądowych	300
2.5.3.6. Korzystanie z pomocy tłumacza	300
2.5.3.7. Małoletni pokrzywdzony wiadkiem <i>incognito</i>	301
2.5.4. Inne czynności procesowe	301

2.5.4.1. Korzystanie przez małoletniego pokrzywdzonego z pomocy pełnomocnika	301
2.5.4.2. Składanie wniosków o przeprowadzenie czynności w określony sposób.	301
2.5.4.3. Wniosek o dokonanie czynności.	302
2.5.4.4. Zapoznawanie się z aktami sprawy.	302
2.5.4.5. Mediacja	302
2.5.5. Zakazanie postępowania przygotowawczego	303
2.6. Udział małoletniego pokrzywdzonego w postępowaniu sądowym.	304
2.6.1. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji	304
2.6.1.1. Przygotowanie do rozprawy głównej	304
2.6.1.2. Rozpoczęcie rozprawy głównej.	305
2.6.1.3. Przewód sądowy.	305
2.6.1.4. Czynności związane z wyrokiem	308
2.6.2. Postępowanie po wydaniu orzeczenia przez sąd pierwszej instancji.	308
2.6.2.1. Postępowanie odwoławcze.	308
2.6.2.1.1. Postępowanie apelacyjne.	308
2.6.2.1.2. Postępowanie zażalenkowe	308
2.6.2.2. Postępowanie z nadzwyczajnych środków zaskarżenia	309
2.6.2.2.1. Postępowanie kasacyjne.	309
2.6.2.2.2. Postępowanie wznowieniowe	309
2.6.2.2.3. Skarga do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	309
3. Ustalenia wynikające z badań sądowych dotyczące pozycji procesowej małoletniego pokrzywdzonego w postępowaniu karnym.	309
3.1. Udział w postępowaniu przygotowawczym.	310
3.2. Udział w postępowaniu sądowym.	311
Zakończenie	315
Bibliografia	335
Orzecznictwo	363

Akty prawodawcze	373
ródła internetowe	383
Załącznik nr 1: Kwestionariusz ankiety.	385
Załącznik nr 2: Spis tabel.	392